

Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej popiera postulaty NRA dot. zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej

- **Podniesienia kwoty bazowej na rok 2024 do maksymalnego poziomu wynikającego z limitów określony w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej.**
- **Zerowa stawka VAT za świadczenie pomocy prawnej w punktach NPP/NPO.**
- **Kontrola punktów NPP/NPO oraz sprawdzenie stopnia przygotowania tych punktów do nowych zadań ustawowych.**
- **To postulaty przedstawiciela NRA, które poparła Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej.**
- **Spotkanie Rady, z udziałem wiceministra sprawiedliwości dr. Marcina Romanowskiego, odbyło się 26 lipca br.**
- **Przedstawicielem NRA był adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP przy NRA.**
- **Na spotkaniu w Ministerstwie Sprawiedliwości obecni byli przedstawiciele: prezydenta, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Krajowej Rady Radców Prawnych, a także organizacji pozarządowych oraz administracji rządowej.**

Przedmiotem posiedzenia było przedstawienie informacji na temat procedowanego rozporządzenia w sprawie wysokości kwoty bazowej na rok 2024 oraz wyników oceny Ministra Sprawiedliwości z realizacji zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za 2023 rok.

Adw. dr Hassa zgłosił zastrzeżenie do proponowanej na rok 2024 kwoty bazowej, która będzie jedynie o 6% wyższa w stosunku do kwoty bazowej z roku 2023 - 5 500 zł - przy czym trzeba pamiętać, że od 2019 roku nie była waloryzowana i utrzymuje się na poziomie 5500 zł. Pan Mecenasz wskazał, że jeśli kwota ta nie będzie zwiększona, może to zagrozić funkcjonowaniu systemu, ponieważ wykonawcy mogą zrezygnować ze świadczenia pomocy prawnej w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej.

Wystąpienie przedstawiciela NRA spotkało się z pozytywnym przyjęciem i zaowocowało przyjęciem projektu uchwały nr 1/2023 Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego wysokości kwoty bazowej w 2024 r., w której to Rada, mając na uwadze zapewnienie dostępu obywateli do profesjonalnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego, wzywa do podniesienia kwoty bazowej na rok 2024 do maksymalnego poziomu wynikającego z limitów określony w ustawie. Zwraca uwagę na fakt, że ustalenie kwoty bazowej na poziomie niższym niż maksymalny może prowadzić do degradacji systemu nieodpłatnego wsparcia, a w konsekwencji uniemożliwić realizacja jego ustawowych zadań.

Mając na uwadze, że kwota bazowa może wzrosnąć tylko nieznacznie, a tymczasem wynagrodzenie adwokatów świadczących pomoc prawną w ramach punktów NPP/NPO od 2016 roku pozostaje na niezmiennym poziomie, adw. dr Hassa zaproponował zerową stawkę VAT za świadczenie pomocy prawnej w punktach NPP/NPO. Zaznaczył przy tym, że powyższe rozwiązanie pozwoliłoby w praktyce zwiększyć wynagrodzenie adwokatów i radców świadczących NPP/NPO o 23 %, co z kolei pozwoliłoby zahamować proces odchodzenia tych osób z systemu NPP/NPO.

Adw. dr Hassa zwrócił również uwagę Rady na to, że obecnie wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych świadczących pomoc prawną w ramach punktów izbowych oraz punktów prowadzonych przez organizacje pozarządowe jest mocno zróżnicowane. Adwokat świadczący nieodpłatną pomoc

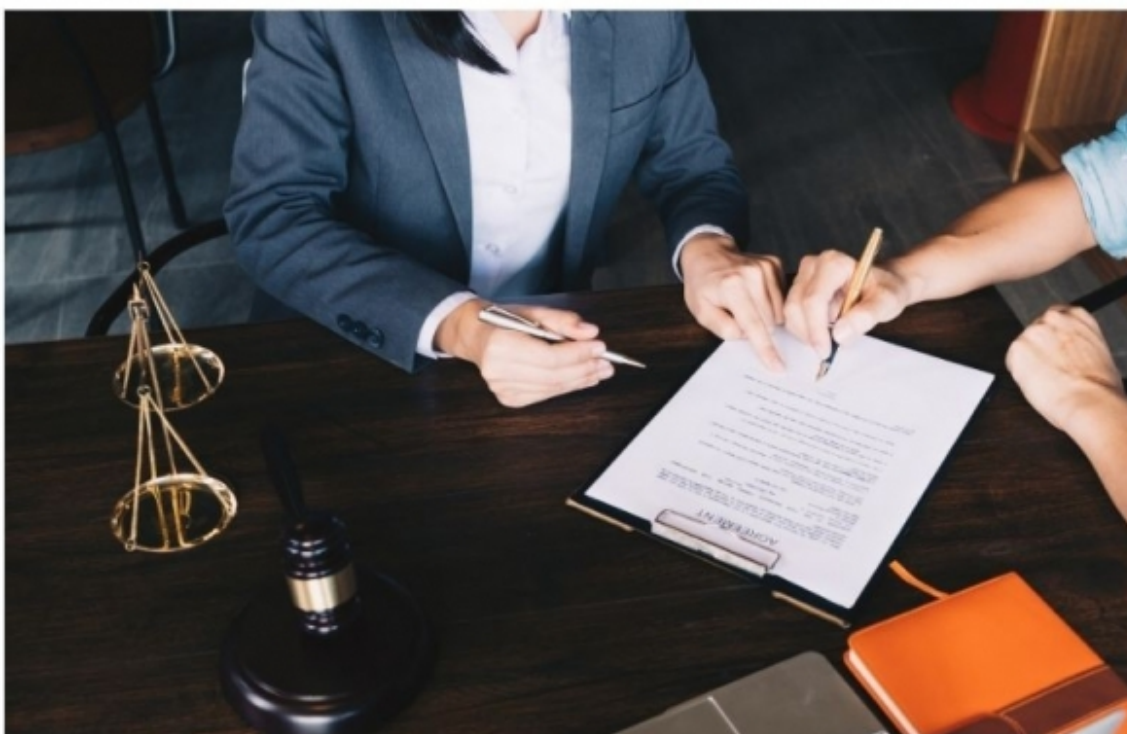
prawną w punkcie NPP w ramach umowy z organizacją pozarządową może otrzymać w praktyce znacznie mniejsze wynagrodzenie za tą pomoc niż adwokat świadczący swoje usługi w takim samym wymiarze czasowym w punkcie prowadzonym przez izby adwokackie.

W trakcie dyskusji nad oceną Ministra Sprawiedliwości z realizacji zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa oraz edukacji prawnej za 2023 rok, przedstawiciel NRA zwrócił uwagę Rady, że wyposażenie punktów NPP / NPO zwłaszcza tych, które działają na podstawie porozumień zawartych przez samorząd powiatowy z samorządem gminnym, pozostawia wiele do życzenia. W punktach tych, jak wynika z ankiet przeprowadzonych wśród adwokatów świadczących nieodpłatną pomoc prawną w systemie, brakuje często komputerów, drukarek, telefonów, a nawet tonerów czy papieru.

Bez zapewnienia tego sprzętu w punktach NPP/NPO niemożliwa stanie się realizacja zadań przewidzianych na gruncie przygotowywanej obecnie przez MS nowelizacji ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Często również komfort pracy w tych punktach oraz poziom bezpieczeństwa pozostawia wiele do życzenia. Adw. dr Hassa zaproponował przeprowadzenie kontroli punktów NPP/NPO oraz sprawdzenie stopnia przygotowania przedmiotowych punktów do nowych zadań ustawowych (zaznaczając przy tym, że w trakcie kontroli koniecznie trzeba zapytać czy sprzęt znajdujący się w biurze jest sprzętem udostępnionym przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, czy też jest sprzętem prywatnym wykonawcy oraz czy sprzęt ten faktycznie działa - wydruk kartki papieru, zrobienie ksera), wniosek ten został zaakceptowany.

W trakcie dyskusji, adw. dr Hassa zaznaczył, że obecnie pomoc systemu nie dociera do osób, które najbardziej tej pomocy potrzebują, dlatego zwrócił uwagę, by zwiększyć rolę edukacji prawnej prowadzonej w formie osobistej (wykłady, spotkania z mieszkańcami), co będzie w jego ocenie skuteczniejsze niż ulotki oraz publikatory.

Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
popiera postulaty NRA
dot. zmian
w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej